AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 29 Mei.

CONCESSIE, GEEN Huurcontract.

Woensdagavond kwam bij de openbare behandeling van Ontwerp 2 der Belastingherziening: GRONDBELASTING, de zoo pijnlijke quaestie tusschen de Concessiehouders van gronden op Aruba en het Gouvernement ter sprake. Wel toevallig, dat juist een paar Arubianen hier waren en deze Openbare Zitting van den Kolonialen Raad konden bijwonen.

Onze geachte Lezers zullen zich wel herinneren, waar het hier over gaat.

De Gouverneur diende in zijn Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad over het Ontwerp-Grondbelasting een Nota van Wijziging in, waarbij Z. H. E. G. voorstelde na art. 47 een nieuw artikel te voegen.

Art. 48.

„Wegens de huurcontracten, „voor de eerste maal op te maken tusschen het Gouvernement „en hen, die gronden bij wijze „van concessie of vergunning bezitten, zijn geenerlei zegel- of „andere kosten schuldig.

„Zoolang eenig vorenbedoeld „huurcontract niet is opgemaakt „en de concessie of vergunning „door het Gouvernement niet is „opgezegd, is de concessie- of „vergunninghouder verplicht vóór „of op 30 Juni en 31 December „een vergoeding aan het Gouvernement te betalen, berekend „naar f1,25 per jaar en per hectare een gedeelte van een hectare, voor geheel gerekend."

De Toelichting op dit nieuwe artikel, luidde als volgt: „Het voornemen bestaat om met degenen, die op Aruba en Bonaire gronden bij wijze van vergunning of concessie bezitten (P. B. 1823, No. 66 en 67, P. B. 1847, n°. 4, 1894 n°. 26] huurcontracten te sluiten. Daar het niet mogelijk zal zijn dit werk ten opzichte van Aruba ten einde te brengen vóór de invoering der verordeningen, is in art. 48 eene overgangsbepaling ontworpen.

„Hoewel de bedoelde vergunninghouders bezitters ter bede zijn en het Gouvernement de vergunning elk oogenblik kan intrekken, komt gemelde regeling en tevens de vrijstelling van alle kosten van het huurcontract billijk voor."

In naam van billijkheid en recht hebben wij onmiddelijk in ons blad geprotesteerd tegen dit voornemen van den Gouverneur. Uit dezelfde Verordeningen, welke door den Gouverneur werden aangehaald, hebben wij bewezen dat concessiegronden gronden waren niet in huur, maar in allodialen eigendom bezeten door de concessiehouders. In die verordeningen wordt steeds gesproken van *afstand van gronden* en van *wettige opdracht „cederende en transporterende"* den EIGENDOM der gronden. De bewijzen van deze op- en overdracht werden *concessiebrieven* genoemd.

De Procureur-generaal J. RAMAER bevestigde in een missive, in den loop van het jaar 1872 verzonden, bovenvermelde opvatting.

„de zoogenaamde grondbrieven, welke uitgereikt worden „aan hen, die gronden in Concessie bekomen; in verband met „de bepalingen der daarin aangehaalde beschikkingen van het „Koloniaal Bestuur...... toonen „aan, dat er met den afstand in „Concessie zoo al geen volle en „vrije, dan toch een *beperkte* en „*voorwaardelijke* eigendomsverkrijging verbonden is."

Het Koninklijk Besluit van 16 September 1841, No. 71 spreekt van „de noodige *overdracht* van gronden op Aruba, vroeger aldaar in *pacht* UITGEGEVEN, kosteloos te doen bewerkstellingen onder verplichting van den kant der eventueele EIGENAREN" etc.

P. B. No. 264, goedgekeurd bij K. B. dd. 22 Juni 1846, No. 79 zegt: „De oorspronkelijke of primitieve Concessiebrieven bevatten een overdracht, in allodialen EIGENDOM en bezit."

Omdat de zaak van zoo groot gewicht is, meenden wij ons gerechtigd tot deze lange aanhalingen uit No. 1242 van ons blad, waar wij bewezen, dat de Concessiehouders niet met gewone huurders van gronden kunnen worden gelijk gesteld, maar eerder worden aangemerkt als bezitters en eigenaren, zij het dan ook onder eenigszins beperkende voorwaarden. In het volgend nummer, 1243, wezen wij er op, dat de Gouverneur NIET HET RECHT HEEFT de vergunning elk oogenblik terug te trekken. Art. 1 van de Verordening op de uitgifte in eigendom of pacht van publieke gronden in de Kolonie Curaçao (P. B. 1867, No 4) derde alinea, zegt uitdrukkelijk:

„Indien een der eigenaren van „gronden bezwaar heeft tegen „den afstand van domeingrond, „levert hij schriftelijk de redenen van bezwaar aan den Gouverneur in. In dit geval kan „de afstand niet geschieden, dan „na verhoor van den Raad van „bestuur en bij een met reden „omkleed besluit."

Dus NIET elk oogenblik.

Art. 7 zegt nog bovendien:

„Niet naleving van de in deze verordening, of bij deswegens aangegane overeenkomst „bepaalde voorwaarden, geeft, na- „dat de wederpartij in gebreke „is gesteld, aan het Gouvernement grond de vernietiging van „de Overeenkomst te eischen."

Niet ZELF de vernietiging der concessie uitspreken, niet elk oogenblik intrekken kan de Gouverneur, maar alleen een eisch instellen tot vernietiging bij het Hof van Justitie.

Was het wonder, dat de Concessiehouders van Aruba, die hun gronden 30. 40 jaren, sommigen van den tijd der Engelsche Overheersching af, rustig bezeten hadden en door een ieder, ook door het Gouvernement, als eigenaren dier gronden werden beschouwd en als zoodanig behandeld, was het wonder, dat die concessiehouders hevig ontstemd waren over het plan van den Gouverneur om hen van vaste eigenaren, rustige, ongestoorde bezitters sinds jaren, voortaan eenvoudig huurders van gronden te maken, huurders wien elk oogenblik de huur kon worden opgezegd?

En niet op Aruba alleen was men ontstemd, ook hier vond men algemeen een dergelijk plan van het Gouvernement hoogst onbillijk.

Daarom hebben wij het ons ten plicht gerekend onmiddellijk tegen de uitvoering van dat plan te protesteeren met al de kracht die in ons is. Dank zij de algemeene, rechtvaardige oppositie heeft het Gouvernement van de uitvoering van zijn ondoordacht plan afgezien.

Ondoordacht was het plan zeker. Immers, de Gemachtigde van den Gouverneur, de Heer DE JONCKHEERE, verklaarde bij de publieke behandeling van deze zaak op Woensdag ll. „dat het Bestuur *na het beweren van zekere zijde*" zich gezet had tot diepere studie der quaestie."

Het Bestuur had voorzichtiger gehandeld *eerst* ernstig de zaak te bestudeeren, *vóór dat* het met zulk een veelomvattend plan in het openbaar voor den dag kwam.

Niet ten onrechte, vermoedden wij een half jaar geleden, dat den belastingontwerper een helder inzicht in deze quaestie ten eenenmale vreemd was.

Jammer, dat ook nu nog, na deze gezette *studie*, het Bestuur maar niet kan inzien, dat het onbillijk zou gehandeld hebben, als het de concessies in huurcontracten zou hebben veranderd.

Maar gelukkig, het Bestuur heeft toch afgezien van dit plan. De Concessies blijven behouden.

Geen oogenblik hebben wij spijt gehad, verzet te hebben aangeteekend tegen het plan van het Bestuur om de concessies in huurcontracten te veranderen. Thans nu, dank zij het krachtdadig optreden van den Kolonialen Raad, ook ons bescheiden pogen met zulk een gelukkigen uitslag werd bekroond, verheugen wij ons over ons rechtmatig verzet.

Volgen wij nu de openbare behandeling van deze pijnlijke strijdvraag tusschen het Bestuur en velen zijner beste Burgers.

Toen men aan art. 48 van het Ontwerp *Grondbelasting* gekomen was stond de Heer B. E. v. D. VEEN ZEPPENFELDT op en zeide:

Mijnheer de Voorzitter,

Bij de behandeling van het Ontwerp In- Uit- en Doorvoer heb ik van deze plaats geprotesteerd tegen het voornemen van den Gouverneur om Concessie door Huurcontracten te vervangen, en ik doe het van avond nog eens, want volgens mij is dat plan een inbreuk maken op verkregen rechten.

Ik ben in Rechtskennis volslagen leek en kan dus geen andere dan leekengedachten ten beste geven, en vraag: staat concessie gelijk aan huurcontract? Neen, Mijnheer de Voorzitter, concessie is geen huurcontract; in de verste verte niet. Concessie heeft oneindig veel betere condities dan een huurcontract.

Om kort te zijn, verzeker ik U, dat men op Aruba steeds, dus van den beginne af aan, eenzelfde eigendomsrecht in Concessie heeft erkend als in grondeigendommen; dat recht en vertrouwen werd door niemand minder iederen dag meer en meer versterkt en bevestigd, dan door het Gouvernement zelf, dat nog op heden zijn successierecht ontvangt en 2% koopschat bij verkoop en koop.

Door die handeling dus heeft het Bestuur, naar mijne meening, den toestand bezegeld en bekrachtigd en het gaat nu niet aan om met één pennestreek alles voor nul en geener waarde te verklaren ten koste niet van één persoon, maar van heel het eiland.

Waar gaan wij heen, als verkregen rechten niet meer worden geëerbiedigd, als handelingen van de ambtenaren niet meer worden aanvaard?

De ontstemming op Aruba is groot, en ik vraag met welk recht gaan wij die menschen nu dwingen hun concessie in huurcontract te veranderen? Ik zal mij over deze zaak niet verder uitlaten en de verdere behandeling daarvan met alle gerustheid overlaten aan mijn geacht medelid SUTHERLAND, die in deze zaak alleszins bevoegd is. Ik zeg hem intusschen dank namens Aruba."

De Heer AUG. STATIUS MULLER stelde nu het volgende amendement voor:

Art. 48 te doen luiden:

„Met de zakelijke rechten, in „art. 12 bedoeld, worden voor „de toepassing dezer verordening gelijkgesteld de rechten, „door de houders van concessies of vergunningen betreffende onroerende goederen op Aruba gelegen, verkregen, voor „zooverre die goederen, volgens „bestaande bepalingen, reeds het „onderwerp hebben uitgemaakt „van een aanslag in de grondbelasting."

Nadat dit voorstel van genoemd lid door twee medeleden was ondersteund, lichtte de Heer AUG. ST. MULLER, na bekomen verlof van den Voorzitter, zijn amendement toe. Zijn zacht gestemd geluid kwam echter niet in volle golven tot de perstafel aan het tegenovergestelde einde der zaal. Slechts hier en daar vermochten wij een paar woorden op te vangen.

Spreker wees er op, dat vele, zoo niet alle concessiehouders onder den indruk verkeeren, dat concessie, zoo niet gelijk aan, dan zoo goed als eigendom is. Door het heffen van belastingen als van eigenaars der gronden heeft het Bestuur dezen indruk nog versterkt. De Raad nu beschikt over te weinig gegevens om deze moeilijke quaestie hier uit te maken. Spreker stelde derhalve zijn amendement voor om het mogelijk te maken den thans bestaanden toestand te bestendigen en verkregen rechten te eerbiedigen.

De Heer J. SUTHERLAND diende hierop een sub-amendement in om uit het amendement-MULLER te lichten de woorden *„volgens bestaande bepalingen"*, daarmede den juridischen kant geheel en al van de quaestie afnemend en zich enkel en alleen baseerend op historischen grondslag.

Daarna sprak de Heer SUTHERLAND als volgt:

Mijnheer de Voorzitter

Het doel van dit amendement is om zoo mogelijk den droeven indruk weg te nemen, welke de uiting van het voornemen van den Gouverneur om de thans bestaande con-

Wetenschappelijk Allerlei.

Serra.

De Pater Franciscaan Junipero Serra was de eerste, die het land, dat nu bekend is als de staat Californië, onderzocht heeft. Het Gouvernement der Vereenigde Staten heeft onlangs den naam „Mount Junipero Serra" gegeven aan den hoogsten berg van het Santa Lucia-gebergte.

Wonderen van het modern verkeer.

Sinds de draadlooze telegraphie in practische toepassing is, hoort men bijna dagelijks van nieuwe wonderen der electrotechniek. Een paar weken geleden meldden de bladen, dat men er te Parijs in geslaagd was, van den top van den Eiffeltoren met krachtige vonktelegraphietoestellen, directe verbinding te krijgen met de Fransche vloot in de Middelandsche zee en met de Fransch troepen te Casablanca. Sedert dien worden er dagelijks via den Eiffeltoren vonktelegrammen gewisseld met de Fransche oorlogsschepen aan de Afrikaansche kust en niemand verwondert zich meer over dit wonder. Maar nu komt de hoofdredacteur van de Parijsche „Matin", die drie maanden geleden per stoomschip „Loraine" van Hâvre naar New-York vertrok, ons midden uit den Atlantischen Oceaan verrassen met nog treffender staaltjes op radiotelegraphisch gebied, waaruit ten duidelijkste blijkt, dat de moderne reiziger feitelijk nergens ter wereld meer buiten „contact" met zijn betrekkingen is,

Stéphane Lauzanne seinde namelijk den 6en Februari, midden uit den Oceaan, draadloos aan zijn blad:

„Gisteren hoorde ik de Engelsche oorlogschepen, die zich ter hoogte van kaap Lizard bevinden, met elkander spreken. Eenige minuten later hoorde ik den Eiffeltoren spreken met het admiraalschip „Kleber", te Casablanca. Het was precies 9.10 'savonds, Parijsche tijd.

De Eiffeltoren vroeg: „Hebt ge nog officieel nieuws?" waarop de „Kleber" seinde: „Wacht een oogenblik."

Twee minuten later seinde de „Kleber" weer:

„Niet voor middernacht",

De „Loraine", die aldus een „gesprek" tusschen Parijs en Casablanca afluisterde, bevond zich toen op een afstand van 1500 kilometers van Parijs en op eenige duizenden kilometers van Casablanca.

De tegen middernacht aangekondigde mededeelingen tuschen Casablanca en Parijs werden ook door de toestellen van de „Loraine" opgevangen. De „Matin" ontving den volgenden morgen den hoofdinhoud dezer mededeelingen uit den Atlantischen Oceaan ter publicatie en Stéphane Lauzanne voegde er sarcastisch aan toe:

„Als de heer Clemenceau en generaal d'Amade soms geheimen te bespreken hebben, zullen zij goed doen te wachten tot ik te New-York gearriveerd ben.

Ontzettend wapen.

We dachten eerst vast en zeker met een Aprilgrap te doen te hebben, toen uit Engeland het bericht kwam over de uitvinding van een wapen, waarmede men van Londen uit Parijs zou kunnen beschieten. Maar 't schijnt nu toch werkelijk geen grap te zijn. Ten minste een ernstig blad als de „Westminster Gazette" geeft nu verslag van een gesprek met zekeren heer Simpson, den uitvinder, en den heer F. N. Maude, ridder van de Baderde en oud-kolonel van de genie van het Engelsche leger, die over de uitvinding van de Contemporary-Review heeft geschreven.

Mijn wapen — men kan het geen kanon noemen — werpt inderdaad (zoo de heer Simpson) een granaat 500 K. M. ver, zeide hij verder; maar als er oorlog moet wezen, laten wij dan de beste wapenen hebben. Tegelijk zal mijn uitvinding meer dan iets anders oorlogen belemmeren. De proeven die de eerste vaklui van Europa er mee hebben genomen, zijn schitterend geslaagd. Het wapen kan even gemakkelijk vijftig granaten van 500 (Eng,) pond in de minuut werpen als van 50 pond, en ze werpen op 100 K.M. als op 100 M. Het is zoo licht te hanteeren, dat het dadelijk achter elkaar kogels op de meest verschillende afstanden kan werpen. En alles door middel van electriciteit, die het kruit vervangt.

Kol. Maude bevestigde, wat hij had geschreven.

De telefoonschrijver.

Het betreft hier het langs electrischen weg overbrengen van handschriften door den telefoondraad. Het is gemakkelijk in te zien, dat de mogelijkheid, met behulp der telefoongeleiding en een met de telefoon in innigste verbinding staand toestel schriftelijke aanteekeningen te verzenden, voor het verkeer van buitengewoon belang is. Men denke slechts aan de mogelijkheid, iemand, die op het bellen niet antwoordt, dus afwezig is, gedurende die afwezigheid sneller dan op eenige andere manier een schriftelijke tijding te doen toekomen. En men bedenke verder, dat men met zoo'n toestel direct in staat is, zich een telefonisch gedane opdracht schriftelijk te laten bevestigen, en dus in plaats van een direct weggalmend

cessies op het eiland Aruba in huurcontracten te veranderen op de bevolking van Aruba heeft achtergelaten, en reeds nu te doen uitkomen, dat deze Raad niet te vinden zal zijn om zijne medewerking te verleenen tot het in het leven roepen van eene wetsbepaling waarbij zoo niet in het geheel geen, dan toch zeer weinig rekening wordt gehouden met de bestaande toestanden.

Zonder in geleerde betoogen te vervallen, of in bijzonderheden te treden omtrent de juridische gronden, waarop de concessie- of vergunninghouders hun bezit, zoo niet als volkomen eigendom beschouwen, dan toch het steeds hebben aangemerkt, en nog aanmerken als een bezit, dat het recht hetwelk uit den eigendom voortvloeit zeer nabij komt; zonder in die bizonderheden te willen treden, zeg ik, meen ik van den kant mijner medeleden en— naar ik hoop — ook van de zijde van het Gouvernement, geen tegenspraak te ontmoeten, wanneer ik verklaar, dat de Koloniale Raad onder de tegenwoordige omstandigheden zich niet gerechtigd mag beschouwen het tusschen Bestuur en concessie- of vergunningshouders blijkbaar bestaand verschil uit te maken.

Doch waar het voornemen van den Heer Gouverneur bij de Arubianen het vertrouwen in de handelingen van het Bestuur heeft geschokt en zij de veiligheid van hun eigendom reeds in gevaar achten, geloof ik, dat hier reeds de plaats is om de hoop uit te drukken, dat een conflict tusschen Bestuur en concessie- of vergunninghouders voorkomen zal worden, opdat de tusschenkomst van den bevoegden rechter niet zal behoeven te worden ingeroepen.

Mijn sub-amendement streeft er naar om den bestaanden toestand te bestendigen, althans om daarmede rekening te houden, te meer, omdat de tegenwoordige toestand sedert jaren geëerbiedigd werd door het Bestuur en de vastheid van het recht der concessie — of vergunninghouders steeds door het Bestuur is erkend, terwijl hunne overtuiging, dat zij niet slechts een persoonlijk maar een zakelijk recht bezitten, door de houding en de handelingen van het Bestuur gedurende een lange reeks van jaren versterkt werd."

De Gemachtigde van den Gouverneur, de Heer DE JONCKHEERE, vroeg den Heer SUTHERLAND, waarom deze de woorden „volgens bestaande bepalingen" wilde laten uitvallen? Wat was het doel van dit subamendement?

De Heer SUTHERLAND zeide hierop: „Ik geloof, zooals het geachte Lid MULLER heeft doen uitkomen, dat de Raad niet over voldoende gegevens beschikt om de strijdvraag thans te beslissen, daarom stelt mijn subamendement voor, alles wat moeilijkheden in het leven kan roepen, weg te nemen.

„Ik wil niet de wettelijke moeilijkheden bespreken, maar den bestaanden toestand bestendigen. De Raad heeft niet te beslissen over een juridische quaestie, maar behandelt alleen de zakelijke quaestie; daarom moeten de woorden „volgens bestaande bepalingen" uitvallen."

De Heer DE JONCKHEERE nam genoegen met deze verklaring en zou het amendement dan bespreken met weglating der door den Heer SUTHERLAND geschrapte woorden. Spreker meende echter dat ook de woorden *„op Aruba"* eveneens moesten wegvallen, omdat men ook op Bonaire concessiegronden aantreft, hij herinnert er echter aan, dat die concessiegronden toch in ieder geval vallen onder de grondbelasting.

Spreker houdt nu een lange rede, vooral over den juridischen kant der quaestie, welke door den Raad reeds lang geëlimineerd was. Summa summarum bleek alles een zeer verwarde boel. Maar het Bestuur wilde volstrekt niet met één pennestreek verkregen rechten vernietigen; de bedoeling was: regeling van den zeer verwarden toestand. Nu hangt het zoogenaamd eigendomsrecht op de concessiegronden, volgens Spreker, in de lucht. De Gouverneur wilde bestaande rechten niet ontnemen, ook niet de concessies in gewone huurcontracten veranderen, maar in contracten op langer termijn. De concessiehouders zouden dan in veel beter condititie komen. Nu kon hun vergunning ieder oogenblik worden ingetrokken, dan zouden zij voor langer termijn vastigheid hebben.

Daar alles, wat de Heer DE JONCKHEERE sprak niet even goed verstaanbaar was en ons menig woord ontging, zullen wij maar niet verder mededeelen wat de Gemachtigde van den Gouverneur zeide, maar onze aanteekeningen aanvullen, wanneer de notulen over deze vergadering zullen verschijnen. Wat Spreker zeide is te zaakrijk om het min of meer te mogen weergeven. Wij hopen later zijn rede in haar geheel mede te deelen.

Onze Lezers kunnen dan later persoonlijk oordeelen over de wijze waarop het Gouvernement zijn minstens vreemd optreden in deze zaak thans tracht goed te praten. Het plan van het Gouvernement steunde niet op deze gronden, want er werd eerst met diepere studie naar gezocht, toen de oppositie in Raad en Pers gewezen had op het onbillijke van dit plan.

Voor zoover wij de rede van den Heer DE JONCKHEERE hebben kunnen volgen, kregen wij slechts den indruk, dat juridisch de quaestie zeer verward is en niet dan met zeer veel moeite zal zijn uit te maken. De bewijzen, waarop de Concessiehouders steunen in hun verzet, verloren echter volstrekt niet aan vaste deugdelijkheid, omdat zij gebaseerd zijn op juridischen en historischen grondslag beide. Hopen wij, dat het Bestuur door de diepere studie dezer quaestie tot het besluit zal zijn gekomen, dat die bewijzen althans voldoende vast staan om door het Bestuur geëerbiedigd te mogen worden.

Aan het slot zijner beschouwing stelde de Gemachtigde van het Bestuur voor art. 48 te laten luiden, als volgt:

„In afwachting eener wettelijke „regeling der rechten met betrekking tot onroerende goederen, die bij wijze van concessie „of vergunning zijn uitgegeven, „worden deze rechten voor de „toepassing dezer verordening „gelijkgesteld met de zakelijke „rechten in artikel 12 genoemd, „voor zoover die goederen aangeslagen zijn geweest in de grond- „belasting, of bundergeld.

„Met afwijking van art. 3 en 11 „bedraagt de grondbelasting „voor deze goederen 62½ cent „per jaar en per halve bunder „of gedeelte daarvan."

Nadat de voorstellers der amendementen tot de overtuiging waren gekomen, dat door dit voorstel van het Gouvernement werkelijk de rechten der Concessiehouders werden geëerbiedigd, trokken zij hun amendementen in, en werd de nieuwe redactie van art. 48 zonder hoofdelijke stemming door den Raad aangenomen, en de strijdvraag, brandende tusschen de Arubianen en het Bestuur, naar wij hopen voor goed, gestopt in den doofpot.

HONDERD JAAR STOOMVAART.

II.

Men vergist zich, wanneer men meent, dat na al die geslaagde proefnemingen ieder bevaren kapitein graag zijn zeilschip met een stoomer ruilde. Integendeel boden zij schier overal een heftigen tegenstand. Het ligt ook in den gewonen loop der zaken, dat een voorwerp, waarmee men door een gebruik van honderden jaren vertrouwd werd, niet zoo opeens door een nieuweling van de baan wordt geschoven. Ook de stoomboot zou zijn plaats moeten veroveren door geleidelijke ontwikkeling.

Op de eerste plaats eischten de raderen dringend verbetering. De bladen zaten onbewegelijk vast, zoodat bij de verschillende standen tijdens een omwenteling veel kracht door tegenwerking nutteloos verspild werd. Ook trilde het schip daardoor zeer sterk. Na menige vergeefsche poging voerden eindelijk Galloway en Morgan een beter systeem in. Hier hebben de bladen niet overal een verticale richting, maar veranderen hun stand zoodanig, dat in- en uitgang zoo voordeelig mogelijk geschiedt, daar ieder blad zijn verticalen stand eerst na zijn intreden in 't water krijgt en dezen totaal bereikt bij zijn diepsten stand. Grooter verbetering was de vinding van de schroef door den Oosteurijker Jozef Ressel. Na jarenlange voorbereiding kon hij eindelijk in 1829 een stoomboot, met zijn schroef voorzien uitrusten; het nieuwe instrument voldeed uitstekend, maar tijdens de proefvaart had er met de stoompijpleiding een ongeluk plaats en hieruit nam de politie aanleiding verdere pogingen te verbieden. Ressels vinding bleef onbenut, totdat in 1836 Francis Pettit Smith haar opnieuw invoerde, nu in Engeland. Hij trok er de aandacht mee der Admiraliteit en hiermee was zijn welslagen verzekerd. De eerste Engelsche schroefboot was de *Archimedes*, die 19.05 K.M. per uur liep, ofschoon de Admiraliteit maar een snelheid van 9.26 geëischt had Nog grooter succes had in Frankrijk en de Unie de Zweed Ericson, de bekende uitvinder o. a. der heete luchtmachine. Hij gebruikte twee achter elkaar liggende schroeven, en hiermee bereikte het eerste Fransche schroeflinieschip reeds een snelheid van 22.22 K.M. Langzamerhand moesten nu de raderen voor de schroef wijken. Want om de snelheid der schroefbooten te evenaren, moesten de machines der raderbooten veel zwaarder zijn; daarbij eischten zij meer ruimte en wel de beste van 't geheele schip, het midden, en waren duurder aan onderhoud. Dat het arbeidsvermogen der raderen veranderde bij verschillenden diepgang, was ook al geen aanbeveling. De *Scotia* der Cunard-lijn, in 1862 in de vaart gebracht, was de laatste transatlantische raderboot.

Feller en langduriger tegenstand ondervond de invoering eener tweede, hoogst belangrijke nieuwigheid, de ijzeren- en stalen scheepsbouw. Daar konden velen maar niet aan geboven. Een ijzeren schip moest zinken, werd gedecreteerd, en dan, beweerden zoo goed als alle schippers, in volle zee kon een lek in zoo'n vaartuig niet gestopt worden. Moest ook het kompas niet afwijken, omringd door al dat ijzer? En de lading beliep zeker schade, wanneer bij groote luchtvochtigheid de waterdamp, aan de binnenzijde van den ijzeren wand neergeslagen, condenseerde. Men kon ijzeren masten en ra's in noodweer niet „kappen", staaldraad en ankerkettingen zouden het „slippen" van 't anker beletten, juist wanneer dit hoognoodig was. En dergelijke bezwaren meer. Hiertegen hielden de voorstanders vol, en ten slotte moest men hun gelijk geven, dat ijzer veel solider bouwde, beter dan hout bestand bleek tegen de onvermijdelijke stooten en trillingen der machines en daarbij veel minder voorwaarden stelde voor het gebruik. Hout was alleen duurzaam, als het op den juisten tijd gekapt, lang genoeg gelegen had om uit te droogen; ijzer kon men terstond gebruiken. Ook voor de toenemende behoeften aan sneller vaart was een ijzeren bouw beter, omdat hiermee gemakkelijker de scherpere vormen, daartoe vereischt, bereikt werden. Jarenlange ervaring dwong iederen tegenstander zich ten slotte gewonnen te geven.

In 1821 stak het eerste ijzeren stoomschip de *Aaron Manby* in Staffordshire gebouwd, naar Hâvre over. Dertien jaar later, leverde alweer Engeland het eerste schip af, dat door ijzeren schotten in waterdichte ruimen verdeeld was. Door deze grootere beveliging tegen het gevaar van zinken, kreeg het stoomschip een aanmerkelijke voorsprong op zijn houten mededingers. Ook won het 't vertrouwen der reizigers, daar meer dan één voorbeeld zijn voortreffelijkheid bewezen had. Zoo strandde in 1846 de *Great Britain*, een ijzeren vaartuig der toemalige Great Western Steam Ship Company, op de rotskust van Ierland, en moest daar den geheelen winter aan wind en weer worden prijsgegeven. Na bijna een jaar kon men het gelukkig afbrengen en toen constateeren, dat behalve een zware kielbeschadiging het schip verder geen noemenswaardige averij beloopen had. Een houten vaartuig ware wellicht onherstelbaar verloren geweest.

Het eerste ijzeren schip, dat wij zelf bouwden, had weinig voorspoed. Op het ondernemend initiatief van Willem I besloot de Nederlandsche Stoombootmaatschappij een Indische mailboot te bouwen. De lengte was 72 M., een der grootste van dien tijd. Het schip werd gegund aan de werf van W. en J. Hoogendijk te Capelle a.d. IJsel, de ketels aan Cockerill te Seraing. Den 30sten Maart 1826 ging de *Atlas* te water, maar kon wegens allerlei geschillen tusschen werf en Maatschappij niet worden afgeleverd vóór Augustus 1828. Nu werden verschillende proefvaarten gestoomd, doch geen enkele met beslist succes, zoodat Willem I den 1sten October 1830 een keuringscommissie benoemde, die het schip ongeschikt verklaarvoor de vaart op Indië. Na twee jaar sukkelen gaf de koning last de *Atlas* voor slooping te verkoopen. Dit had plaats in 1832. De romp ging voor f 20.000 weg. De machines werden opgehouden. Alles te zamen had de *Atlas* f 610.000 gekost.

Nog eene episode uit den ijzeren scheepsbouw moeten wij hier vermelden. Het betreft de *Great Eastern*, een schip, waarvan de naam tot op onze dagen vermaard is gebleven. Daarmee zou men een halve eeuw geleden in 't jaar 1852 eens toonen, hoever de scheepsbouwkunde al durfde gaan. Vijf jaar werd er gebouwd aan den ijzeren reus, die 207.35 M lang met een totale waterverplaatsing van 27.400 ton gerust een plaatsje naast onze moderne zeekasteelen mocht opvorderen. Machines van 7650 P.K. bewogen én raderen én schroef en konden 4000 passagiers en 6000 ton vracht met een snelheid van 26.85 K. M. per uur overbrengen. Maar de kolossus scheen onder een kwaad gesternte geboren. Reeds het van stapel loopen mislukte, doch de proefvaart opende eerst voor goed de lange lijst van ongelukken. Het springen van een deel der machine koste toen aan tien menschen het leven. Een week later stierf Brunel, de ingenieur, die den bouw had opgezet en doorgedreven, de eenige, die er ten volle mee vertrouwd was. De ondervonden teleurstellingen hadden hem gebroken. Op de eerste uitreis naar New-York sloeg de kapitein overboord en verdronk, en niet lang daarna liep het schip 100 mijl van New-York op een blinde klip. De reparatie koste schatten geld, daar geen enkel dok groot genoeg was om de *Great Eastern* op te nemen. Op zee slingerde het zóó geweldig, dat de passagiers er bijna niet mee wilden uitvaren. Tijdens de acht reizen, die het naar de Nieuwe Wereld maakte, kreeg het nog meerdere ongelukken aan raderen, roer en schroef en bracht ten slotte door de kostbare herstellingskosten zijn maatschappij aan lager wal. Het reuzenschip kwam onder den hamer. Tien jaar lang 1865—1875 mocht het nu als kabellegger dienst doen, en moest dan plaats maken voor beter daartoe ingerichte vaartuigen. Nu begint een zeer avontuurlijk leven en treffen wij het achtereenvolgens aan in beide werelden, waar het meermalen bij gelegenheid van tentoonstellingen als curiosum dienst mocht doen. Na vijftien jaar kwam het einde. Voor afbraak verkocht werd het laatste stuk 30 September 1891 te Liverpool gesloopt. De scheepsbouwkunde had haar krachten overschat en was de ontwikkeling te ver vooruit geloopen. De *Great Eastern* kwam een halve eeuw te vroeg.

Intusschen was de ijzeren bouw haar weg gegaan. 't Is vooral aan den krachtigen steun van Engeland te danken, dat zij zoo'n hooge vlucht nam, zoodat reeds omtrent 1850 alleen de zeilschepen nog van houtgebruik maakten. De Amerikanen deden tien jaar later nog een poging, om de onuitputtelijke houtvoorraden van hun land voor de groote scheepvaart te benuttigen, maar deze mislukte, wat ook gedeeltelijk hieraan moet worden toegeschreyen, dat zij zich te veel uit de groote vaart hadden teruggetrokken, om er nu zulk een diepgaanden invloed op te kunnen uitoefenen. 't Was ook vergeefsche moeite tegen de erkende voordeelen van het ijzer in te gaan. Dit bleef meester, tot het in de laatste twintig jaar zijn plaats heeft moeten afstaan aan het weekere en daarom beter te bewerken staal, zoodat heden het gebruik daarvan voor de Atlantische scheepvaart 95 pCt. van al het materiaal bedraagt.

Staal en ijzer hebben evenwel een onvermoeiden vijand, de roest, en in den strijd hiertegen heeft het afgekeurde hout zich weer gedeeltelijk in den scheepsbouw ingewerkt. Want men beschut met een houten mantel den ijzeren bodem, terwijl dat hout zelf weer tegen boomwormen en het vastgroeien van planten en schaaldieren beschermd wordt door een bekleedsel van dunne koper- of zinkplaten. Een afdoend middel tegen dat lastige aangroeien der scheepsbodems, waardoor de vaartsnelheid zoo belemmerd wordt, is tot heden nog niet gevonden.

Met dezen uitwendigen groei, hield de inwendige gelijken tred; tusschen de eenvoudige lage-druk- en de compoundmachines ligt een groot stuk ontwikkeling. De aanzienlijke sommen gelds, door de eerste schepen aan steenkolen verbruikt hadde, terstond als hoofdvraag op den voorgrond geschoven, hoe dat bedrag te beperken en zooveel mogelijk voordeel te trekken van den stoom. Een flinke verbetering bracht de oppervlakte-condensator, die na meerdere veranderingen de invoering der hoogdrukmachines mogelijk maakte. Moritz Roentgen gaf echter de belangrijkste in 1828|29 door zijn compoundmachine. Duitscher van geboorte, kwam hij op 13-jarigen leeftijd naar Holland en diende er na de Fransche overheersching in de marine. Hij werd technisch directeur aan de juist opgerichte Nederlandsche Stoombootschappij, en toen deze in 1826 de bekende scheepswerf

---

woord een document bezit. In de practijk zouden er zich voor het gebruik van het toestel nog tal van andere nuttige mogelijkheden voordoen.

Proeven tot het vervaardigen van een toestel voor het directe overbrengen van een handschrift langs telegrafischen weg zijn reeds veelvuldig gedaan. Een inderdaad volkomen bruikbaar toestel moet echter de onlangs uitgevonden verschrijver van Gustav Grazanna, systeem „Lichtstraalschrift", zijn. Daardoor is het mogelijk, dat de ontvanger het op een afstand van vele kilometers met een potlood geschrevene, direct nadat de schrijver zijn potlood heeft neergelegd, ongevoelig voor het licht gefixeerd, in handen krijgt.

Het overbrengen van eenig schrift in aansluiting met een telefonisch gesprek heeft op de volgende wijze plaats: De heer A, schelt den heer B. op. Zij spreken met elkaar volkomen op de gewone manier. Dan neemt A. het potlood van het dicht naast hem staande schrijftoestel en schrijft op een ter bepaalde plaats liggend velletje papier de woorden, die hij wenscht over te brengen. Het potlood is van twee metalen stiftjes voorzien, die door hunne verschuiving gedurende het schrijven twee electrische weerstanden in het toestel voortdurend veranderen.

De daardoor veroorzaakte veranderingen in den stroom bewerken, dat in een toestel van den ontvanger op een beweegbaren spiegel geworpen lichtstraal precies dezelfde bewegingen maakt als de punt van het schrijvende stift. Deze zich bewegende lichtstraal valt op een zeer gevoelig papier en fotografeert daarop de verschillende letters. Zoodra A het potlood neerlegt, zet zich het fotografische lint bij B, automatisch in beweging. eveneens automatisch wordt eenige ontwikkelende vloeistof afgegeven, en binnen enkele seconden ligt het beeld gefixeerd klaar en kan uit het toestel worden genomen. Opmerkelijk is nog dat gedurende het schrijven door de telefonische verbinding gesproken kan worden, zonder dat de duidelijkheid er het minste door lijdt of het schrift er onduidelijk door wordt.

Bij het aanbrengen van het toestel is het niet noodig een nieuwe verbinding naar het telefoon-bureau aan te leggen.

Een machine met „herzens".

Te Londen wordt sedert eenige dagen een rekenmachine geëxposeerd, die het volmaakte nader gekomen is dan met eenige uitvinding ooit het geval was.

De uitvinder, een Rus, heeft zijn rekenmachine in den vorm van een „typewriter" uitgevoerd. Ze bestaat, van buiten gezien, uit drie groote schroeven, een aantal metalen toetsen, een telbord met cijfers van één tot negen in horizontale zoowel als in verticale richting, en eenige handvatten. De zeer gecompliceerde „hersens" werken in de machine zelf. Op ongelooflijk snelle wijze kan dit kleine ding met besliste juistheid getallen van twintig cijfers optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of deelen. Verder maakt het worteltrekkingen, brengt cijfers in de verschillende machten over. De allermoeilijkste berekeningen worden met de meest mogelijke correctheid ten uitvoer gebracht, en vergist de „denkende" machine zich werkelijk eens bij hooge uitzondering, dan kan dit onmiddellijk op een speciaal toestel gecontroleerd worden.

Een nieuw scheepspantser.

In het jaar 1902 heeft reeds een Fransch luitenant ter zee een plan aan Minister Pelletan voorgelegd, strekkende tot bewapening der verouderde Fransche schepen, met een betonlaag, om zoodoende hun gevechtswaarde te vergrooten. Het plan werd met gebruikelijke beleefdheidsformule geketst: „Wij hebben er met belangstelling kennis van genomen."

Thans heeft een Italiaansch ingenieur, d'Adda, het idee weer opgenomen, en bepaalde voorstellen gedaan. Hij wil de oorlogschepen voorzien van z g. gewapend beton, aan weerskanten gesteund door dunne staalplaten. Een voordeel zou zijn, de grootere goedkoopte, daar de aanmaakkosten niet meer dan 25—30 gulden per ton bedragen, zoodat op een schip als de „Vittorio Emmanuele" van 3 tot 3½ millioen gulden zou worden bespaard.

Ook is beton aanzienlijk lichter dan staal.

Nieuwe vinding op technisch gebied.

Het „Electrotechnisch Werktuigkundig Weekblad" maakt melding van een gemakkelijke wijze om gaten in ijzeren staven of gesmeede ijzeren platen te maken. Bij die methode geeft men aan een stuk zwavel den vorm van het te boren gat. Het ijzer wordt dan tot witgloeihitte gebracht en de zwavel gedrukt op de plaats, waar men het gat wenscht te hebben. De zwavel zal dan, alsof die in boter werd gedrukt, door het harde ijzer heengaan en het aldus ontstane gat zal den vorm en de grootte van het gebezigde stuk zwavel hebben.

te Feyenoort stichtte, kon hij hier zijn volle kennis ontwikkelen. Door zijn vinding wordt de energie van den stoom belangrijk beter benut, dan bij de machines, die met enkele stoomspanning werken. De zeer hooggespannen stoom komt in den eersten cylinder binnen, drijft den zuiger op, en gaat dan met iets minder spanning over in een tweeden, breederen, om er hetzelfde werk te verrichten. Dit nog uit te breiden met de aankoppeling van een derden en vierden cylinder in de zoogenaamde triple- en quadruple- compoundmachines lag als vanzelf voor de hand. In hoeverre het hiermee gelukt is, een vermindering van 't kolenverbruik bij een versterking der machines te verkrijgen, toonen de volgende cijfers voor vijf schepen der Cunard-lijn:

	jaar	Aangegeven P. K.	Kolengebruik per uur en p I. P. K. in *Kg.*
Brittania	1840	710	2,31
Persia	1856	3600	1,72
Gallia	1879	5000	0,86
Umbria	1884	14800	0,86
Campania	1893	30000	0,73

Maar reeds bespeurt men duidelijk teekenen, die er op wijzen, dat de stoommachine haar hoogsten bloeitijd bereikt heeft en nu de „struggle for life" zal moeten aanbinden met twee steeds krachtiger opgroeiende mededingsters: de electriciteit en de stoomturbine. Te verwonderen is dit niet. Het tegenwoordig op drijven der vaartsnelheid, waarover aanstonds, maakt een vermeerdering van P-K. noodzakelijk en hierbij toont zich juist bij die zoo verbeterde stoommachine in schrille tegenstelling haar grove onvolmaakheid. Zij is, om zoo te zeggen, nog altijd als noodhulp in dienst. Dit wordt begrijpelijk, wanneer men bedenkt, dat zelfs de best gebouwde en grootste 87 pCt. van de warmte in de brandstoffen gebonden eenvoudig laten verloren gaan, en dus slechts als hoogste cijfer 13 pCt. gebruiken. 't Wordt hoog tijd naar een zuiniger huishoudster om te zien. Ook staat men volgens het gevoelen der scheepsbouwingenieurs, wat betreft grootere snelheid, bij deze machines ongeveer aan de grens. Een voorbeeld moge dit duidelijk maken. 't Is ontleend aan het verslag eener ingenieurscommissie vóór eenige jaren benoemd tot onderzoek naar den aanbouw van nieuwe Cunard-booten. Stel een stoomer lang 228 M., die 46 3 K.M. (25 knoopen) per uur loopt. Daartoe zijn noodig 52000 P.K. Om dit schip een grootere snelheid van één knoop per uur te geven, worden 16000 P.K. meer gevorderd, dus machines van 68000 P.K., wat voor één overvaart Liverpool-New York weer 1250—1300 ton steenkolen meer eischt. Deze buitensporigheden te verminderen en tevens grootere zuinigheid te betrachten, is het doel der stoomturbine (de electriciteit blijve hier buiten bespreking), die in de laatste tien jaar sterk is opgekomen. Met zekerheid valt nog niet te zeggen, in hoever dit gelukken zal; de turbine is nog in haar jeugd en voor veel verbeteringen vatbaar. Nu reeds werkt zij bijna zonder vibratie, wat vooral voor pasagiersbooten een voordeel is. De machinebediening is ook gemakkelijker. Of zij minder kolen gebruikt, blijft nog een open vraag, maar wel wordt reeds veel bespaard op machine-olie en dergelijke en vooral op reparaties, omdat de deelen veel kleiner en eenvoudiger zijn. Kenmerkend is het zeker wel, dat op dit oogenblik én het grootste oorlogschip de *Dreadnought* én de twee grootste transatlantische booten de *Mauritania* en *Lusitania* van deze machines voorzien zijn.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Nu Pastoor WILLEMS naar Bonaire is vertrokken, werd door den Apostolisch Vicaris de Hoogeerw. Pater ANT. TER MAAT aangewezen om tijdelijk het bestuur over het Vicariaat waar te nemen, telkens als Z. D. H. afwezig zal zijn.

Welkom.

De Zeereerw. Pater JAN PAUL DELGEUR wordt dezer dagen met de *Prins Maurits* alhier terug verwacht uit Nederland.

Onnoodig te zeggen, dat JAN PAUL ons oprecht hartelijk welkom is. Spoedig hopen wij onzen Lezers weder een Ditje en Datje voor te mogen zetten.

.*.

Woensdagmiddag is met de *Prins Willem II* uit Nederland via New-York teruggekeerd de Heer OTTO BEAUJON, Meester in de rechten.

Vaarwel.

Kapitein HINRICHS en familie zal met de *Prins Willem V* de Kolonie verlaten.

Onderwijs.

Bij resolutie van den Minister van Koloniën is C. K. KESLER, onderwijzer te Amsterdam, ter beschikking gesteld van den Gouverneur van Curaçao, om te worden benoemd tot onderwijzer 1e klasse aldaar.

Leger.

Onder bevel van den kapitein der inf. W. F. N. VON HOMBRACHT, die voor drie jaren gedetacheerd wordt bij de landmacht in Curaçao, vertrokken met het stoomschip „Prins Maurits", alle bij de Koloniale Reserve aanwezige voor West-Indië bestemde soldaten.

Terug.

Mr. PH. F. DE HASETH EVERTSZ, voorzitter van het Hof van Justitie in Curaçao, is vergund naar de kolonie terug te keeren.

Regenval.

Gedurende de maand April.

		mM.
Fort Amsterdam		7.4
Plantage	Savonet	16,5
„	Knip	24
„	Klein Sta. Martha	20,1
„	Siberie	26,2
„	Cas Chikitoe	0
„	Gr. St. Joris	1,5
„	Fuik	3,5
	Hoffi abao	22,3
	Sta. Rosa	2,3
	Beekenburg	4,5
„	Noordkant	7,5

Postspaarbank.

Een blijde verrassing was het ons gisteravond als bijvoegsel van *De Curaçaosche Courant* te mogen ontvangen het verslag van den toestand en de werking van de Koloniale Postspaarbank over het jaar 1907 van den Heer Directeur der Koloniale Postspaarbank, DE VEER. Bij het Verslag zijn verschillende Bijlagen gevoegd, die wij eerst eens op ons gemak moeten inzien, alvorens er iets van te kunnen zeggen. Dit maal volstaan wij met een uittreksel uit het algemeen verslag:

Gedurende het jaar 1907 hield de Raad van Toezicht zes vergaderingen.

In het jaar 1907 werden 1445 boekjes uitgegeven en 2 duplicaatboekjes kosteloos verstrekt.

Op ultimo December 1907 was het bedrag der ter Postspaarbank ingebrachte gelden f127,636.23 ten name van 3,250 inleggers, en wel als volgt:

		Inlagen.
Curaçao.		
Kantoor Willemstad	1688	f91,671.85
„ 2de district	92	1,021.39
„ 3de „	113	933.29
„ 4de „	100	372.04
„ 5de „	128	951.42
Bonaire.		
Kantoor Kralendijk	285	5.514.83½
„ Rincon	59	1,164.95
Aruba.		
Kantoor Oranjestad	345	6,916.06½
St. Martin N. G.		
Kantoor Philipsburg	203	8,079.65½
St. Eustatius.		
Kantoor Oranjestad	83	2,964.50½
Saba.		
Kantoor Bottom	97	7,682.56
„ Windwardside	57	363 67

Het inleggersaantal was op ultimo December 1906 1981 en vermeerderde dus met 1269, terwijl het bedrag der ingebrachte gelden, dat op ultimo December 1906 eene som van f93.542.10½ aanwees, met f34,094.12½ is toegenomen.

Dank zij de voortdurende medewerking van het onderwijzend personeel aan de Gouvernementsscholen en in niet mindere mate ook van de Roomsch-Katholieke Geestelijkheid in deze kolonie en van den Kapitein-Commandant der troepen en van het garnizoen op dit eiland is er in het afgeloopen jaar een zeer druk gebruik gemaakt van de spaarbank.

Uit de cijfers is het duidelijk te zien, dat de spaarbank gedurende het afgeloopen jaar wederom vooruitgegaan is.

.*.

Gedurende April is er ingelegd f7,594.27 en terugbetaald f6,432.14.

Curaçao:	
Willemstad	f 5,552.50½
2de district	6.10
3de „	—
4de „	4.
5de „	189.50
Bonaire:	
Kralendijk	246.35
Rincon	4.95
Aruba:	898.75
St. Martin N.G.	6.50
St. Eustatius	159.38½
Saba:	
Bottom,	474.08
Windwardside	52.15

Koloniale Raad.

Woensdagavond werden in openbare behandeling genomen:

de Ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de artt. 73, 138, 185 en 206 van het Wetboek van Strafvordering voor deze kolonie.

de ontwerp-verordening houdende wijziging van art. 24 alinea 1 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao,

de ontwerp-verordening, houdende wijziging van art. 3 alinea 1 der verordening van 11 November 1872 (P. B.1872 No. 28.)

de Ontwerp-verordening tot intrekking der belastingreglementen der eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin N. G. St. Eustatius en Saba.

de Ontwerp-verordening grondbelasting.

de Ontwerp-verordening gedistilleerd accijns

Onze Lezers zullen begrijpen, dat het ons onmogelijk is deze behandeling van zoovele onderscheidene stukken ook maar in 't kort weer te geven. Zij zullen zich echter met ons verheugen over de buitengewoon tegemoetkomende houding van het Bestuur, dat herhaaldelijk overnam de wijzigingen door den Raad voorgesteld in het belang van handel en scheepvaart, of om den burgers meer vrijheid te verzekeren en hen minder lastig te vallen met allerlei kleinere formaliteiten.

Ook mag den waarnemenden Voorzitter van den Raad den Heer J. MÖLLER een woord van lof niet worden onthouden, dat Z.E.A. ter vergadering was verschenen niettegenstaande zijne beide Dochters den laatsten avond in het vaderlijk huis doorbrachten, daar Zij den volgenden morgen de Kolonie zouden verlaten.

Bij het sluiten der vergadering deelde de Voorzitter mede, dat de Leden geen convocatiebiljet zouden ontvangen, maar reeds nu werden verzocht Woensdag a.s. weder te vergaderen tot voortzetting der openbare behandeling der Ontwerpen tot wijziging van ons belastingstelsel.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen:

Van den vertegenwoordiger van de International Correspondence schools, den Heer W. A. JONCKHEER Jr. een exemplaar van *Ambition*, een propagandablad voor dit onderwijs per brief.

Van de Hoofdagenten der Interkoloniale Stoomvaart, de Heeren EDWARDS, HENRIQUEZ & Co. een vaarplan voor het stoomschip *Christiansted* gedurende de maanden Juli, Augustus, September.

Vreemd, dat de boot volgens het plan in September niet verder gaat op den terugtocht dan tot Sint Thomas. Zou dit samenhangen met wat verteld wordt, dat de Hamburg-Amerika Linie niet genegen is het contract weder opnieuw met het Koloniaal Bestuur te sluiten?

Of is het maar een poging om te komen tot den aankoop van het schip?

Pest.

De officieele ziekteberichten loopen slechts tot 21 Mei en schijnen na dien datum te zijn gestaakt. Geen enkel nieuw geval, of sterfgeval deed zich te La Guaira meer voor. 20 Mei werden twee personen als hersteld ontslagen en 21 weder een; nog 8 herstellende zieken bleven in het isoleergebouw achter.

Nu kon men in Venezuela met een gerust hart „met vreugde en geestdrift zelfs" den nationalen feestdag „23 Mei" vieren. Op dien klassieken dag verscheen een Decreet van Grl. CASTRO, waarbij de epidemie geëindigd werd verklaard.

Art. 1. De haven van La Guaira worde geopend voor het verkeer met de Vereenigde Staten van Amerika en met Europa van af den 25sten der loopende maand en voor dat, wat geschiedt met verschillende plaatsen van de kust en met het binnenland der Republiek, van af den 29sten derzelfde maand."

Van harte hopen wij, dat werkelijk de geesel Gods niet langer La Guaira sla, maar zouden toch gaarne wat zekerder berichten over het ophouden der epidemie ontvangen. Wanneer de officieele ziekteberichten nog een tijdje langer werden verspreid, totdat alle herstellende zieken als genezen waren ontslagen en zich verder geen gevallen meer voordoen, zullen ook wij van ganscher harte deelen in de vreugde over het ophouden der zoozeer gevreesde ziekte. Nu zijn wij er niet zoo heel zeker van, dat de besmettingshaard geheel en al is uitgedoofd en wellicht niet hier en daar een enkel vonkje voortsmeult, vooralsnog verborgen onder de asch, maar wat toch bij de geringste aanwakkering weer op kan laaien in fellen brand. Voorzichtigheid van onzen kant blijft wel geboden.

.*.

In een zeer heftig stuk tegen *El Imparcial* gericht, naar aanleiding van wat deze geachte Collega schreef over CASTRO's decreet tot schorsing van de overscheping op Curaçao, geeft het *Diario* DE CASTRO, pardon, *del Comercio* willen wij zeggen, ook in het voorbijgaan een paar vuile vegen op ons blank habijt.

Vooreerst wordt ons verweten, dat ook wij *El Imparcial* volgen in zijn actie tegen Venezuela.

Het *Diario* schijnt geen onderscheid te zien tusschen verdedigen en aanvallen. Wij vallen Venezuela niet aan, maar verdedigen onze heiligste rechten; wij verweren ons tegen een ieder die ons volk het brood uit den mond wil stooten.

Dat wij *El Imparcial* lieten voorgaan en wij slechts volgden, is geheel natuurlijk. Onzen ouderen strijdmakker zou zulk een eer rechtens toekomen, maar het *Diario* vergeet weder, dat het Decreet van CASTRO verscheen 16 Mei, toen ons blad reeds gedrukt was, en *El Imparcial* tweemaal gelegenheid had dit decreet te bespreken, voor dat ons blad weder 23 Mei kon uitkomen.

Overigens schamen wij er ons volstrekt niet voor, maar gaan wij in tegendeel er trotsch op, nu het geldt de heiligste belangen der Kolonie te verdedigen, te strijden aan de zijde van onzen trouwen wapenbroeder *El Imparcial*.

Wij zouden verder, zoo meent het *Diario*, in groote verlegenheid zitten, als wij moesten bewijzen, dat een der bedienden van den Venezolaanschen Consul naar Coro vertrok om in diens naam naar Caracas te telegrafeeren.

Och, werkelijk, dat zouden wij niet. Wat wij mededeelden is een publiek geheim. Een ieder weet dit; een ieder spreekt er over. En wat publiek is, zal een courant, het publiek orgaan, toch ook wel weten. Is de bediende van den Consul soms onzichtbaar? Het decreet van CASTRO verscheen toch niet vanzelf twee dagen na dat de *Gloria* naar de Quarantaine was gestuurd, als eerste motief aangevende, dat onze Autoriteiten Venezolaansche schepen die van niet besmette plaatsen kwamen, met een schoonen gezondheidspas, niet in onze haven hebben toegelaten.

Op smokkelschepen behoeven wij niet te letten. Daar zijn anderen, die scherp genoeg daar tegen waken.

Het *Diario* vindt het vreemd, dat wij er ons op beroemen, dat Curaçao veel milder quarantainemaatregelen nam dan Puerto Rico, Santo Domingo, Trinidad etc. en zegt:

De handelsrelaties tusschen Venezuela en deze havens zijn geheel verschillend van de handels-betrekkingen tusschen Venezuela en Curaçao."

Zeker, Curaçao staat in voortdurende en zeer nauwe verbinding met Venezuela, en stond juist daarom veel meer bloot aan het gevaar van besmetting — en toch namen wij veel minder scherpe maatregelen.

Wij herhalen, wat wij de vorige week reeds schreven: Moge President CASTRO spoedig inzien, dat Curaçao zich werkelijk zeer vriendschappelijk gedragen heeft tegenover Venezuela en eerder grooter gunsten, dan strenger maatregelen verdiend heeft.

Zeer onbillijk heeft Venezuela ten opzichte van Curaçao gehandeld. De ontstemming over de Decreten van President Castro is algemeen.

Stadsreiniging.

Van 22 Mei, 12 uur m. tot 29 Mei 12 uur werden in het fiscalaat aangebracht:

238 ratten.
960 muizen.

Door de werklieden van de reinigingscommissie werden uit verschillen koralen en erven aan de Overzijde 132 karren vuilnis verwijderd: op Pietermaai van idem 88 karren.

Door de meerdere aangehuurde werklieden voor Quarantaine-maatregelen werden uit sloppen, stegen, binnenplaatsen, in de Willemstad van het plein benoorden de Wilhelminaschool 120 karren vuilnis verwijderd.

Wederom werd het geheele zeestrand van de zuidkust van het stadsdistrict elken dag schoon gehouden, zoomede de slachtplaats elken morgen om 9 uur uitgeschrobd, terwijl de markt, alwaar versch vleesch te koop wordt aangeboden, ook schoon werd gehouden.

Goten en riolen bevinden zich in orde, terwijl de straten over het algemeen, wat de *reinheid* betreft, er goed uitzien.

St. Jozefsgezellen.

Om hun opvoeringen voortaan te vrijwaren tegen de gevaren van den regentijd in het najaar, hebben de Gezellen van Pietermaai hun jaarlijksche uitvoering vervroegd.

Gisteren speelden zij voor de Clergé. de Leden en de Familie der Leden. Maandag en Vrijdag a. s zullen zij optreden voor het Publiek.

Dit maal werden er twee blijspelen vertoond, echte kluchtspelen vol zoute grollen en grappen. Het succes was dan ook groot, er werd braaf gelachen en luide toegejuicht. De weesjongens van Sta Rosa veraangenaamden de pauze met hun muziek.

De volgende speelavonden zal het er vol zijn, men zorge bijtijds zich van toegangsbewijzen te voorzien.

Nederland.

Heemskerk of Kuyper?

Aan het slot van een tweetal artikelen onder dit opschrift, waarin „de Nederlander" polemiceert tegen „de Standaard" die het Kabinet Heemskerk beschouwt als een abnormaal Kabinet, dat in 1909 dient vervangen door een tweede Kuyper-ministerie, schrijft het Christhist. hoofdorgaan na het huidige Kabinet te hebben verdedigd tegen het verwijt van abnormaliteit, het volgende:

Wat wil men nu?

In dit Kabinet zit, zegt men, nu niet onze zon — al betwist men niet dat de zon ook van buiten af in het Kabinet haar weldadigen invloed kan doen gevoelen — er zitten alleen de sterren en de maan.

Dat nu moet in 1909 anders worden.

Waarom?

Omdat het Kabinet-Heemskerk niet goed antirevolutionair is? Goed: mits die blijke uit zijn handelingen. Of omdat het niet bekwaam is? Goed alweer; mits het blijke.

Maar als dan het Kabinet vervangen wordt door het Kabinet-Kuyper, waar haalt deze dan zijn wèl antirevolutionaire en zijne wèl bekwame ambtgenooten vandaan?

Te verwachten dat die te vinden zijn, achten wij bespottelijk.

Of wel bedoelt men, dat alleen Minister Heemskerk zal aftreden; als een schaap zijn leiding zal neerleggen; geheel zijn politieke loopbaan en reputatie zal opofferen, om, als maan licht, te wijken voor het zonlicht?

Misschien is mr. Heemskerk „ein Uebermensch".

Maar is hij dat niet, dan zouden wij zoodanige houding voor hem vernederend achten.

Wij moeten dus onze vroegere meening, — „het optreden van dit Kabinet als voorlooper van een ander en beter, achten wij bespottelijk en voor dit Kabinet vernederend" — ondanks de ergernis van briefschrijver handhaven.

Ons erachtens is de huidige toestand gansch normaal.

Er is een Kabinet van rechts; tegenover eene Kamer, waarvan het niet zeker is. Maar wie is dat ooit? Het is intusschen blijkbaar bereid óf terstond óf het volgende jaar de proef, of het land op zijn hand is, te wagen. Voor die zware en gevaarlijke taak offerden de tegenwoordige Ministers hun betrekkingen op Geschiedt bestrijding van dat Kabinet als betoon van dankbaarheid?

Er is niets hoegenaamd gedaan om dr. Kuyper op zijde te schuiven, of om een verwaterd Kabinet van rechts te doen optreden. De „coup", die den val van het vorig Kabinet ten gevolge had, is stellig niet gedaan met de bedoeling om dr. K. van de baan te krijgen. Dat is uitgesloten, als men let zoowel op de namen van hen die tegen, als van hen die vóór de begrooting hebben gestemd.

Er is niets abnormaals geschied. Maar wel, zooals trouwens op politiek gebied zoo vaak gebeurt, iets onverwachts.

Verwacht werd, in 1909, strijd tegen het Kabinet-links. Bij overwinning, Kabinet-Kuyper.

Onverwacht, niet abnormaal, was de ministerieele crisis.

Dáárdoor kwam „rechts" vroeger dan verwacht werd op den voorgrond.

Eerlijk is toen gehandeld; niemand heeft gepoogd dr. Kuyper te verdringen. Maar—de omstandigheden brachten mee, dat dr. Kuyper niet optrad als Kabinetsformateur.

En nu een ernstige vraag. Zou hier van „leiding Gods" geen sprake mogen zijn? Is die leiding alleen dan „zichtbaar" als ze met onze plannen overeenkomt? Zou 't ook mogelijk zijn, dat de Voorzienigheid andere middelen bezigt dan die wij noodig achtten? Jozef werd tot hoofd van Egypteland gesteld; maar zelf deed hij daarvoor geen slag. Ook niet het volk. God leidde het zoo. Eveneens Mozes en de profeten. God was het die hen op hunne plaats bracht.

Wij weten wel dat wij niet op die bijzondere leidingen Gods hebben te wachten Dat doen wij ook niet. Daarom houden wij ons aan den natuurlijken loop der dingen. Die natuurlijke loop heeft tot den huidigen toestand geleid. Niemand heeft ongeoorloofde of min voegzame middelen gebezigd om dien in het leven te roepen. Welnu, is het dan niet Christenplicht zich te laten leiden; niet kunstmatig te verwoesten wat rechtmatig en natuurlijk ontstaan is; eerst dán op te treden, wanneer onze beginselen worden aangerand?

In 1909 hebben wij een zwaren strijd te voeren. Er is dan geen andere strijd mogelijk, dan „vóór of tegen het Kabinet-Heemskerk"

Valt dit tegen dan — maar ook eerst dán — kan de leuze: voor of tegen Kuyper worden aangeheven.

Dat alleen schijnt ons gezonde en geoorloofde, dat alleen Christelijke politiek.

Misverstand opgegeven.

„De Standaard" spreekt nogmaals tegen de praatjes van den correspondent der „Leeuwarder Ct" en anderen omtrent aanbieding tot overneming van Kabinetsformatie, welke tijdens de laatste crisis aan dr. Kuyper zou gedaan zijn. Dan laat het anti-revolutionaire orgaan volgen:

En waartoe moeten nu al deze praatjes voor de vaak dienen? Waartoe anders dan om straks op de verkiezingen te werken?

Ons dunkt, de zaken liggen zoo uiterst eenvoudig. Het Kabinet dat nu met een uitsluitend *zakelijk* program, naar eisch van de omstandigheden, is opgetreden, zal, wordt het in 1909 gehandhaafd, dit zijn beperkt karakter afleggen, en dan voor den dag komen met een *principieel* program, waarmeê vermoedelijk alle Ministers nu reeds hun instemming hebben betuigd.

De nu in functie zijnde Ministers zullen dan uit hun eenigzins gedwongen positie in een geheel vrije positie overgaan, en van dat oogenblik af vormen een normaal, principieel Kabinet. Wij althans kunnen niet aannemen, dat ook maar *één* hunner zich daaraan zou onttrekken.

Van Dr. Kuyper behoeft daarbij ganschelijk geen sprake te zijn. Niet alsof 't op zichzelf ondenkbaar of ondoenlijk ware geweest, dat ook hij dan in de combinatie ware opgenomen. Maar gelijk het nu liep, is dit volstrektelijk uitgesloten, en aan hen, die er zich reeds aan vergasten, om bij de stembus hieruit een slaatje te slaan, meenen we het uitzicht op die bonne bouche nu reeds te kunnen ontnemen."

Elders wordt, eveneens in „De Standaard", gezegd:

„Wint in 1909 Links, dan weet ieder nu reeds, dat de tegenwoordige ministers heengaan. Maar ook omgekeerd is een ieder overtuigd, dat, wint Rechts in 1909, de tegenwoordige Ministers blijven."

Door deze verklaring achten wij elk misverstand op gelukkige wijze uit den weg geruimd.

Het zal, ook volgens „De Standaard", bij de verkiezingen van 1909 gaan om het behoud van het tegenwoordige Kabinet.

Noch wat beginselen, noch wat personen aangaat zal dit Kabinet, als onzerzijds de overwinning wordt bevochten, wijziging behoeven. Het spreekt echter van-zelf, dat het program van het Kabinet, als het een periode van vier jaren vóór zich ziet, uitbreiding zal ondergaan.

De veronderstelling van sommige, dat het volgend jaar onzerzijds de leuze zou zijn of worden: *vóór de beginselen* der tegenwoordige Regeering, maar *tegen de personen* van de leidende Ministers, was dan ook al te dwaas. (*De Tijd.*)

Ingezonden Mededeelingen.

El Petroleo ó Aceite de alumbrar y quemar no es un alimento.

La mejor manera de tomar el aceite de hígado de bacalao es en la forma de emulsión, por ser así más fácilmente absorbido por el estómago; de todas las emulsiones conocidas, la *Emulsión de Scottes* universalmente considerada como la más perfecta y la más eficaz, no solamente por la pureza del aceite y de los demás ingredientes, que se emplean en su elaboración, sino porque *es la única emulsión que no se separa, que no se enrancia, que no contiene substancias que irriten ó inflamen el estómago* y porque en una palabra es el alimento más concentrado y más asimilable que conocen los médicos para combatir todas las formas de debilidad orgánica, para purificar la sangre y como un auxiliar indispensable para las personas afectadas de tisis, de escrófula, de raquitismo y otras dolencias crónicas.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto del aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaciones intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Carece por lo tanto de la propiedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte sol ap tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

Advertentien.

S. S. „CHRISTIANSTED".
Vaarplan voor April-Juni 1908.

Salida for di:		Mrt.	Apr.	Mei.
Curaçao	Maandag, v. m.	30	27	25
Bonaire	„ n. m.	30	27	25
Curaçao	Dinsdag, n. m.	31	28	26
Aruba	Woensdag, n. m.	Ap 1	29	27
Curaçao	Dond. vm. of nm	2	30	28
Bonaire	„ n. m. of	2	30	28
	Vrijdag v. m.	3	M. 1	29
St. Thomas	Maandag	6	4	Juni 1
St. Martin	Dinsdag, v. m.	7	5	2
Saba	„ middag	7	5	2
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	8	6	3
St. Kitts	Donderdag v. m.	9	7	4
St. Eustatius	„ n. m.	9	7	4
Saba	Vrijdag, v. m.	10	8	5
St. Martin	„ middag	10	8	5
St. Bart	(facultatief)			
St. Thomas	Zaterdag, v. m.	11	9	6
Bonaire	(facultatief)			
Curaçao	Dinsdag, n. m.	14	12	9
Aruba	Woensdag, n. m.	15	13	10
Curaçao	Dond. vm. of nm	16	14	11
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	17	15	12
Jegada na				
	Vrijdag, n.m. of	17	15	12
Curaçao	Zaterdag, v. m.	18	16	13

TIJDTAFEL

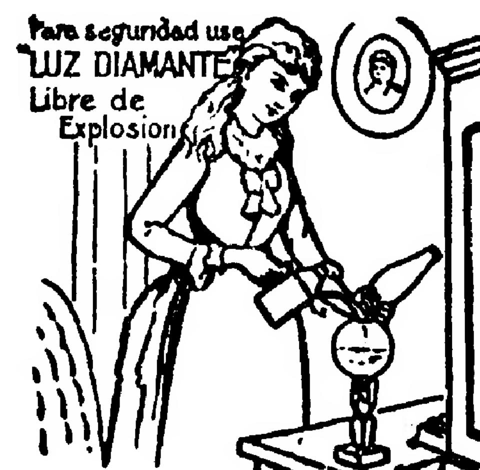
van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1908.	Carcas.	Zulia	Philad.	Marcb.	Carcas.	Zulia
Vertrekt van NEW-YORK	Apr. 25	Mei 2	Mei 9	Mei 16	Mei 23	Mei 30
Komt aan te SAN JUAN	30		14		29	
Vertrekt van „	Mei 1		15		29	
Doet CURAÇAO aan	3		17		31	
Komt aan te LA GUAIRA	5	9	18	23	Juni 2	Juni 6
Vertrekt van „	6	10	20	25	3	8
Komt aan te PTO. CABELLO	7		21		4	
Vertrekt van „	8		22		5	
Komt aan te CURAÇAO	9	11	23	26	6	9
Vertrekt van „	10	12	24	Juni 1	7	15
Doet LA GUAIRA aan	11		25		8	
„ PONCE „						
„ SAN JUAN „	13		27		10	
Komt aan te NEW-YORK	18	19	Juni 1	8	15	22

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Merida	Merida	Marcb.	Merida	Zulia
Vertrekt van CURAÇAO	Mei 4	Mei 11	Mei 18	Mei 26	Juni 1	Juni 9
Komt aan te MARACAIBO	5	12	19	27	2	10
Vertrekt van „	8	16	24	30	5	13
Komt aan te CURAÇAO	9	17	25	31	6	14

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO